

ศึกษาการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร

ส่วนตำบลนาหนึ่ง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย

**A Study of Work Administration in Accordance with the Principle of the
Good Governance of the Administrative Organization in Nanang
Sub-District, Phonphisai District, Nongkhai Province**

พระอรรณพ อคฺคปญฺโญ (ไวยวรรณ์),

สมเดช นามเกต และ พระครูจิรธรรมธัช

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย

Phra Annop Akkapanyo (Waiwan),

Somdet Namket and Phrakrujiradhammathat

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Nongkhai Campus, Thailand

Corresponding Author, E-mail: jack_nitikorn_wichuma2517@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาหลักธรรมในพระพุทธศาสนาที่สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล 2) ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย 3) ศึกษาแนวทางการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 26 คน นำเสนอผลการวิจัยด้วยพรรณนาวิธี

ผลการวิจัยพบว่า หลักธรรมาภิบาล หมายถึง ระบบโครงสร้างและกระบวนการต่างๆ ที่วางกฎเกณฑ์ของสังคมเพื่อพัฒนาและอยู่ร่วมกันอย่างมีสันติสุข ประกอบด้วยหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า หลักพุทธธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง ที่ใช้ในงานวิจัยนี้คือ ทศพิธราชธรรม คุณสมบัติของนักบริหารหรือนักปกครอง และหลักสุจริต 3 มีความตั้งใจ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่เลือกปฏิบัติ แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงาน

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง พบว่า (1) ด้านนิติธรรม มีการบริหารงาน โดยยึดถือตามกฎระเบียบที่ถูกต้อง (2) ด้านคุณธรรม มีการบริหารงานด้วยหลักคุณธรรม (3) ด้านความโปร่งใส มีการบริหารงานด้วยความชัดเจนและโปร่งใส (4) ด้านการมีส่วนร่วม มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนยุทธศาสตร์ (5) ด้านความรับผิดชอบ มีการบริหารงานตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ (6) ด้านความคุ้มค่า มีการกำหนดเป้าหมายที่ยึดถือประโยชน์ของชุมชนเป็นหลัก

* วันที่รับบทความ: 20 สิงหาคม 2564; วันที่แก้ไขบทความ 25 สิงหาคม 2564; วันที่ตอบรับบทความ: 27 สิงหาคม 2564

Received: August 20, 2021; Revised: August 25, 2021; Accepted: August 27, 2021

แนวทางการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง มีแนวทาง 4 ประการ คือ (1) การเสริมสร้างภาวะผู้นำตามหลักทศพิธราชธรรม โดยการส่งเสริมภาวะผู้นำของผู้บริหาร และผู้นำชุมชน (2) การเสริมสร้างบุคลากรขององค์กรตามหลักพุทธธรรม โดยการส่งเสริมคุณธรรมของบุคลากรท้องถิ่นทุกระดับ (3) การเสริมสร้างการบริหารจัดการองค์กรตามหลักธรรมาภิบาลเชิงพุทธ และ (4) การเสริมสร้างเป้าหมายขององค์กรตาม โดยการส่งเสริมเป้าหมายที่สมดุลมีความเข้มแข็งและยั่งยืน

คำสำคัญ : การบริหาร; พุทธธรรมาภิบาล; องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstracts

The objectives of this study were: 1) to study the dharma principles in Buddhism that are consistent with good governance; 2) to study the problems of the administration according to the Buddhist good governance of Na Nang Subdistrict Administrative Organization. Phon Phisai District Nong Khai Province 3) to study the guidelines for the administration according to the Buddhist good governance of the Na Nang Subdistrict Administrative Organization Phon Phisai District Nong Khai Province It is a qualitative research. by collecting information from documents and From the interviews with 26 key informants, the research results were presented by descriptive methods.

The results showed that Good governance refers to systems, structures and processes. that lay down rules of society to develop and coexist peacefully It consists of the rule of law, the principle of morality, the principle of transparency. participation principle principle of responsibility Value principle Buddhist Governance Principles of Na Nang Subdistrict Administrative Organization Used in this research is Tosaphitharatham, the qualification of administrators or administrators. and the principles of good faith. non-discriminatory operational development guidelines

The administration according to the good governance of Na Nang Subdistrict Administrative Organization found that: by adhering to the correct rules; (2) morality; management with moral principles; (3) transparency; There is a clear and transparent management. (4) Participation. Opportunities for personnel to participate in strategic planning (5) Responsibility There is management according to the goals. and objectives set forth in the action plan (6) value for money There are goals that extend to the interests of the community primarily.

There are 4 guidelines for administration according to the Buddhist good governance of Na Nang Subdistrict Administrative Organization, namely: by promoting leadership of executives and community leaders; (2) enhancing the organization's personnel according to Buddhist principles; by promoting the morality of local personnel at all levels; (3) enhancing the organization's management according to Buddhist good governance; and (4) enhancing the goals of the organization according to by promoting goals that are balanced, strong and sustainable

Keywords: Administration; Buddha Governance; Subdistrict Administrative Organization

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นพระประมุขเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 โดยคณะราษฎร ซึ่งนำโดยพันเอกพระยาพหลพลพยุหเสนา นับเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญที่สุดในการเมืองการปกครองของไทย เพราะเป็นการเปลี่ยนจากระบอบการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นระบอบการปกครองโดยรัฐธรรมนูญมีเป้าหมายจะสถาปนาระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เป็นหลักในการปกครอง เมื่อคณะราษฎรทำการเปลี่ยนแปลงการปกครองได้สำเร็จแล้ว ก็มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พ.ศ. 2475 เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2475 ซึ่งอาจถือได้ว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกแม้จะเป็นกฎหมายที่ใช้ชั่วคราวก็ตาม (สมบัติ ธำรงธัญวงศ์, 2549 : 13) และหลักจากนั้นประเทศไทยก็ปกครองโดยมีรัฐธรรมนูญเป็นหลักมาโดยตลอดแม้จะมีการยุบเลิกรัฐธรรมนูญบ้างก็เป็นการชั่วคราวชั่วคราว ในที่สุดก็ต้องมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ขึ้นมาทดแทนเสมอไป คงกล่าวได้ว่า การปกครองของไทยนั้นพยายามที่จะยึดหลักการปกครองโดยกฎหมาย คือ ให้มีบทบัญญัติกฎหมายเกณฑ์กติกาที่แน่นอนเป็นแนวทางในการปกครอง การปกครองท้องถิ่นคือรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย (Basic Democracy) เพราะการปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ให้ประชาชนรู้สึกว่าเขามีความเกี่ยวข้องกับส่วนได้ส่วนเสียในการปกครอง การบริหารท้องถิ่น เกิดความรับผิดชอบ และวางแผนต่อประโยชน์อันพึงมีต่อท้องถิ่นที่ตนอยู่อาศัย อันจะนำมา ซึ่งความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบการปกครองประชาธิปไตยในที่สุด โดยประชาชนจะมีโอกาสเลือกตั้งฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร การเลือกตั้งจะเป็นการฝึกฝน ให้ประชาชนใช้ดุลพินิจเลือกผู้แทนที่เหมาะสม สำหรับผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเข้าไปบริหารกิจการของท้องถิ่น นับได้ว่าเป็นผู้นำในท้องถิ่นจะได้ใช้ความรู้ความสามารถบริหารงานท้องถิ่น เกิดความคุ้นเคยมีความชำนาญในการใช้สิทธิและหน้าที่ของพลเมือง ซึ่งจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับชาติต่อไป กล่าวได้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบล ถือว่าเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จัดตั้งขึ้นในเขตชุมชนที่มีความเจริญและใช้ในการบริหารเมืองเป็นหลัก ซึ่งหลายประเทศประสบความสำเร็จในการใช้ “องค์การบริหารส่วนตำบล” เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการปกครองประเทศโดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งหลาย สำหรับสังคมไทยเทศบาลเป็นรูปแบบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในเขตชุมชนเมืองที่ใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. 2476 จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2553) เกือบ 77 ปีแล้ว

พ.ศ. 2476 ได้มีการตราพระราชบัญญัติระเบียบราชการบริหารแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2476 และกำหนดให้เทศบาลเป็นองค์กรบริหารรูปหนึ่งของราชการ บริหารส่วนท้องถิ่น และมีการตราพระราชบัญญัติจัดระเบียบองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2476 ขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นกฎหมายฉบับแรกว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารปกครองตนเองขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2478 ได้มีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นครั้งแรก ตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2476 โดยการยกฐานะสุขาภิบาลที่มีอยู่เดิม 35 แห่งขึ้นองค์การบริหารส่วนตำบล และได้มีการปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวอยู่เป็น

ระยะ เช่น ในปี พ.ศ. 2481 และ พ.ศ. 2483 , พ.ศ. 2496 ได้มีการตราพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2496 ขึ้นใช้แทนกฎหมายเก่าทั้งหมด และได้มีการใช้กฎหมายพ.ร.บ.เทศบาล พ.ศ. 2496 ต่อมา ได้มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับบทบัญญัติหมวดว่าด้วยการปกครองท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ต่อมาในพ.ศ. 2542 ได้มีการปรับปรุงแก้ไข พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2542

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) คือ หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคลและราชการส่วนท้องถิ่น จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 30 มกราคม 2539 (โกวิทย์ พวงงาม, 2543 : 170) และมีฉบับแก้ไขเพิ่มเติมในเวลาต่อมา พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ส่งผลให้มีการกระจายอำนาจสู่องค์กรประชาชนในระดับตำบลอย่างมาก โดยได้ยกฐานะสภาตำบลซึ่งมีรายได้ตามเกณฑ์คือ มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกัน 3 ปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท ขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล กล่าวได้ว่าการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลนี้เป็นผลผลิตหนึ่งของกระแสของสังคมที่ต้องการจะปฏิรูปการเมือง ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลจึงเป็นมิติหนึ่งของความพยายามในการปฏิรูปการเมืองโดยการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบล มีความสำคัญต่อท้องถิ่นเป็นอย่างมาก เพราะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็กที่สุด แต่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด โดยเฉพาะประชาชนในพื้นที่ชนบท องค์การบริหารส่วนร่วมในการปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย องค์การบริหารส่วนตำบล ในฐานะที่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง มีส่วนสำคัญยิ่งในการทำให้ประชาชนในชนบทได้มีโอกาสในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันที่ต้องการกระจายอำนาจให้กับท้องถิ่นมากขึ้น โดยที่ องค์การบริหารส่วนตำบล มีสาระสำคัญดังที่จะได้กล่าวต่อไป ในอดีต การจัดระเบียบบริหารระดับตำบลมี 3 รูปแบบ คือ รูปแบบที่หนึ่ง คณะกรรมการตำบลและสภาตำบลตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 222/2499 โดยคณะกรรมการตำบลประกอบด้วยกำนัน ผู้ใหญ่บ้านทุกคนในตำบล แพทย์ประจำตำบล ครูประจำตำบลในตำบลนั้นคนหนึ่ง ราษฎรผู้ทรงคุณวุฒิในตำบลนั้น ไม่น้อยกว่า 2 คน และให้มีข้าราชการที่ปฏิบัติงานในตำบลนั้นเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการตำบลด้วย ส่วนสภาตำบลประกอบด้วยสมาชิกสภาตำบลซึ่งมาจากราษฎรผู้มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน หมู่บ้านละ 2 คน รูปแบบที่สอง องค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499 โดยองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสภาตำบลและคณะกรรมการตำบล ซึ่งสภาตำบล ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งราษฎรในหมู่บ้านเลือกตั้งหมู่บ้านละ 1 คน และกำนันและผู้ใหญ่บ้านทุกคนในตำบลเป็นสมาชิกสภาตำบลโดยตำแหน่ง ส่วนคณะกรรมการตำบลประกอบด้วย กำนันตำบลท้องที่เป็นประธาน ผู้ใหญ่บ้านทุกคนในตำบล แพทย์ประจำตำบล และกรรมการอื่นซึ่งนายอำเภอแต่งตั้งจากครูใหญ่โรงเรียนในตำบลหรือผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจำนวนไม่เกิน 5 คน รูปแบบที่สาม สภาตำบลตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 275/2509 ซึ่งเป็นการบริหารในรูปของคณะกรรมการเรียกว่า

“คณะกรรมการสภาตำบล” ซึ่งประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านในตำบลและแพทย์ประจำตำบลเป็นกรรมการสภาตำบลโดยตำแหน่ง (ชูวงศ์ ฉายะบุตร, 2539 : 194)

นอกจากนี้ยังประกอบด้วยครูประชาบาลในตำบลนั้น 1 คน ซึ่งนายอำเภอคัดเลือกจากครูประชาบาลในตำบลเป็นกรรมการสภาตำบล และราษฎรผู้ทรงคุณวุฒิหมู่บ้านละ 1 คน ซึ่งราษฎรในหมู่บ้านเลือกตั้งขึ้นเป็นกรรมการสภาตำบล โดยกำนันเป็นประธานกรรมการสภาตำบลโดยตำแหน่ง และมีรองประธานกรรมการสภาตำบลคนหนึ่งซึ่งคณะกรรมการสภาตำบลเลือกตั้งจากกรรมการด้วยกัน การบริหารงานของสภาตำบลนอกจากจะมีคณะกรรมการสภาตำบลดังกล่าว สภาตำบลยังมีเลขานุการสภาตำบลคนหนึ่งซึ่งคณะกรรมการสภาตำบลเลือกตั้งกันขึ้นมาหรือตั้งจากบุคคลภายนอก และมีที่ปรึกษาสภาตำบล ซึ่งเป็นพัฒนาการตำบลนั้นอีกด้วย

ตามที่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 มีผลบังคับใช้ในวันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2539 และกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลนาหนัง ซึ่งเป็นผลตั้งแต่วันที่ 30 มกราคม 2539 เป็นต้นไป เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลนาหนัง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นอีกรูปแบบหนึ่งที่มีการพยายามในการจัดการทั้งทรัพยากรบุคคลและพนักงานฝ่ายต่างๆ อยู่เสมอ แต่ในขณะเดียวกันอดีตที่ผ่านมาซึ่งมีปัญหาด้านบุคลากรอยู่บ้างเกี่ยวกับเรื่องของการบริหารงานก็ ต้องมีบุคลากรที่บริหารงานนั้นมีคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรมด้วย แนนอนที่สุดว่าการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลทุกที่ล้วนต้องมีปัญหาในองค์กรทุกองค์กร อาทิ เช่น ปัญหาขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญไม่เพียงพอต่อหน่วยงาน และปัญหาที่มีข้อจำกัดในด้านงบประมาณต่อการบริหารงานในการจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในหน่วยงาน เป็นต้น พอนำหลักธรรมาภิบาลซึ่งประกอบด้วยหลัก 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า มาใช้บริหารงานจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงองค์การบริหารส่วนตำบลนาหนัง หลังจากนั้นจนถึงปัจจุบันนี้นอกจากนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการบริหารจัดการที่ดี

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ เรื่องการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนัง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย ตามหลักธรรมาภิบาล 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า เหตุผลเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลนาหนังนั้นมีมาตรฐานในการบริหารจัดการทรัพยากรในเขตตำบล อันนำมาซึ่งความสุขของประชาชนในเขตตำบล การมีคุณธรรมและจริยธรรม การมีเสถียรภาพ การแก้ไขปัญหาความยากจนให้ประชาชนมีรายได้โดยให้ทุกชุมชนรวมกลุ่มทำสินค้าตามที่ตนเองถนัดในแต่ละหมู่บ้าน แล้วจัดการมีสิ่งแวดล้อม ในการดำรงชีพที่ดี มีคุณภาพ และเศรษฐกิจมีความรุ่งเรืองอย่างต่อเนื่องด้วยเหตุผลนี้ ประชาชนมีงานทำและมีรายได้ที่เกิดจากการนำวัสดุในหมู่บ้านที่มีอยู่มากของแต่ละหมู่บ้านมาสร้างมูลค่าเพิ่มทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในเขตตำบลดีขึ้นเมื่อมีงานมีเงินประชาชนก็มีความสุข ยังรวมถึงการรณรงค์ให้

ประชาชนประกอบพิธีกรรมทางศาสนาเมื่อมีเวลาว่างทำให้ประชาชนมีศีลธรรมและจริยธรรมไปด้วย เมื่อผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเสร็จเรียบร้อยแล้วผู้วิจัยก็จะทำเอกสารเผยแพร่การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ไปยังองค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง และหมู่บ้านที่มีความสนใจในหลักการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอื่นๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาหลักธรรมในพระพุทธศาสนาที่สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล
2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย
3. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย

ระเบียบวิธีวิจัย

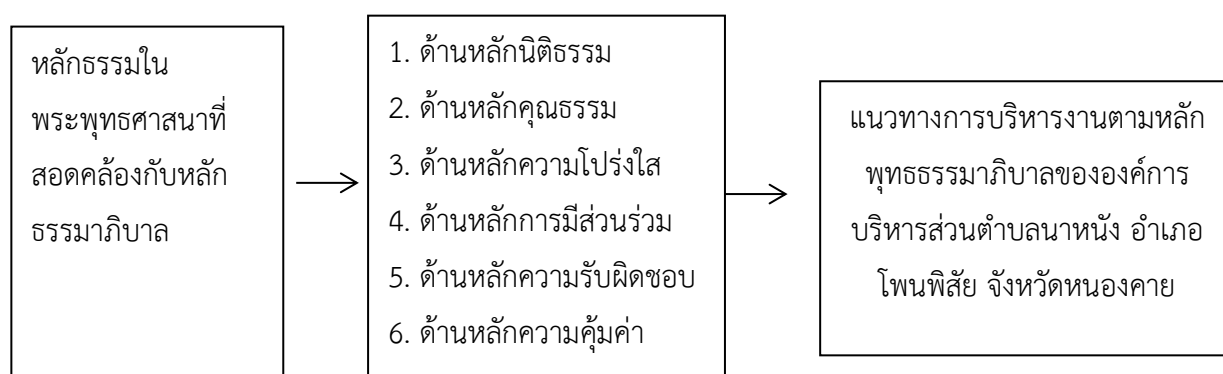
การวิจัยเรื่อง “ศึกษาแนวทางการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการศึกษาค้นคว้าข้อมูล และรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับพระไตรปิฎก หนังสือ ตำรา เอกสารการวิจัย และโดยการสัมภาษณ์การแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยการเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ที่มีความเกี่ยวข้องกับศึกษาแนวทางการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย จำนวน 26 รูป/ โดยการสัมภาษณ์ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ได้แก่

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้บริหารในองค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง
2. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง 1 คน
3. รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง 2 คน
4. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง 1 คน
5. หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ 1 คน
6. ผู้อำนวยการกองการศึกษา 1 คน
7. ผู้อำนวยการกองคลัง 1 คน
8. ผู้อำนวยการกองช่าง 1 คน
9. ประชาชนที่เข้ารับการบริการ 3 คน
10. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง จำนวน 15 คน

โดยมีเครื่องมือในการศึกษา ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการวิจัย สรุปและนำเสนอผลการการศึกษาที่ได้ทั้งจากการศึกษาเชิงเอกสารและการศึกษาภาคสนาม โดยนำมาวิเคราะห์ตามประเด็นที่สำคัญคือ แนวทางการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย ทั้งนี้จะเน้นการนำผลการวิจัยมาเผยแพร่ต่อสาธารณชนได้ทราบและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่อื่นต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและข้อมูลตามเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังแผนภาพ

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. หลักธรรมในพระพุทธศาสนาที่สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล

จากการศึกษาหลักธรรมในพระพุทธศาสนาที่สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย พบว่า ทศพิธราชธรรม เป็นคุณธรรมที่โบราณบัณฑิตได้บัญญัติไว้ก่อนสมัยพุทธกาลซึ่งพระมหากษัตริย์ในอดีตได้ทรงถือปฏิบัติมา องค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่งนำเอาหลักธรรม 10 ประการนี้มาปฏิบัติในการบริหารการปกครองเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและเกิดความสุขสวัสดิ์ในสังคมตามอุดมการณ์แห่งการปกครองยิ่งๆ ขึ้นไป (สัมภาษณ์ นายปฐมพงษ์ ศิลาคม, 11 กุมภาพันธ์ 2564) อันว่าคุณสมบัติของนักบริหารหรือนักปกครองหรือผู้เป็นใหญ่ในแผ่นดินตั้งแต่พระราชามหากษัตริย์ตลอดจนนักบริหารหรือนักปกครองทั่วไปที่ เรียกว่าทศพิธราชธรรมมีทั้งสิ้น 10 ประการ ทศพิธราชธรรม 10 ประการจัดได้ว่าเป็นธรรมที่สุดยอดของนักบริหารถ้าบุคคลใดสามารถนำเอาไปใช้ได้ครบทุกข้อหรือว่าข้อใดข้อ

หนึ่งย่อมจะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้ง ส่วนรวมและส่วนของแต่ละบุคคลและยังเป็นธรรมที่ส่งเสริมให้บุคคลเป็นคนดีทั้งของชาติและคน ดีของสังคมอีกด้วย (สัมภาษณ์ นายปรีชา มีแก้ว, 11 กุมภาพันธ์ 2564) และหลักสูตร 3 ของ องค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง ด้านกายสุจริต โดยการให้บริการด้วยความรวดเร็ว ยิ้มแย้ม แจ่มใสเป็นกันเอง มีการแต่งกายให้เหมาะสม กาลเทศะ มีความตั้งใจ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่เลือกปฏิบัติ แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามหลักสูตร 3 ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่งด้านจิตสุจริต โดยการ ใช้วาจาสุภาพ ไพเราะ น่าประทับใจสามารถอธิบายให้คำปรึกษาโดยใช้ภาษาที่เข้าใจได้ง่าย ไม่พูดเท็จเพื่อให้ประชาชนเชื่อมั่นสร้างความน่าเชื่อถือในการให้บริการ (สัมภาษณ์ นางสุจิต หนูพันธ์, 11 กุมภาพันธ์ 2564)

2. สภาพปัญหาการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย

การบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย พบว่า สภาพการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง สรุปได้ว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่งทั้ง 6 ด้าน ดังนี้

1. กระบวนการบริหารตามหลักนิติธรรม พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่งมีการบริหารงาน โดยยึดถือตามระเบียบเป็นเกณฑ์ถูกต้อง เป็นธรรม ตามกำหนด และปฏิบัติตามกฎกติกาที่ตกลงกันไว้อย่างเคร่งครัดโดยคำนึงถึง สิทธิเสรีภาพความยุติธรรม ตรงตามแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนและสามารถปฏิบัติ (สัมภาษณ์ นายขุน สุวรรณขาว, 11 กุมภาพันธ์ 2564) และเกิดผลสัมฤทธิ์ได้ โดยใช้หลักนิติธรรม มีการบริหารงานการเงินและทรัพยากร เป็นไปตามระเบียบราชการ การตัดสินใจเรื่องสำคัญโดยใช้ฉันทามติ (ที่ไม่ขัดต่อกฎหมายและระเบียบปฏิบัติ) โดยให้ถือปฏิบัติทุกคนเท่าเทียมกัน (สัมภาษณ์ นายวันทา ยางหงษ์, 11 กุมภาพันธ์ 2564)

2. กระบวนการบริหารตามหลักคุณธรรม พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง มีการบริหารงานทรัพยากร งานบุคคล ภาระงานและงบประมาณ ตามความรับผิดชอบ โดยยึดการมีส่วนร่วมเป็นหลัก มีการบริหารจัดการทรัพยากร ต้นทุนและงบประมาณ ที่เหมาะสม มีการจัดทำกระบวนการปฏิบัติงานอย่างมีระบบและเป็นขั้นตอน รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ มีการกำหนดขั้นตอนระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวกับผลกระทบของบุคลากร โดยถือปฏิบัติโดยเสมอภาคและเท่าเทียมกัน (สัมภาษณ์ นางดาว บุพชาติ, 11 กุมภาพันธ์ 2564)

3. กระบวนการบริหารตามหลักความโปร่งใส พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่งมีการบริหารงานเป็นไปด้วยความชัดเจนและโปร่งใส ยึดถือตามระเบียบเป็นเกณฑ์ สามารถตรวจสอบได้ มีการบริหารจัดการด้านงบประมาณเป็นไปอย่างมีระเบียบ กฎเกณฑ์ มีวิธีการประเมินผลงานของบุคลากรที่ชัดเจนมีประสิทธิภาพ มีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อเป็นองค์ประกอบในการพิจารณา และมีการประกาศแจ้งข่าวสารให้สาธารณชนรับทราบโดยทั่วกัน (สัมภาษณ์ นางชญญา ประสมศรี, 11 กุมภาพันธ์ 2564)

4. กระบวนการบริหารตามหลักการมีส่วนร่วม พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและวางแผนงานการดำเนินการของหน่วยงานในการ

บริหารจัดการ โดยยึดหลักเป้าหมายของหน่วยงานเป็นหลัก มีกระบวนการสรรหาหรือเลือกสรร โดยให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการดำเนินการมีส่วนร่วมในการพิจารณาและเห็นชอบในขั้นตอนหรือกระบวนการปฏิบัติงาน ภายใต้กรอบของคุณภาพที่มีประสิทธิภาพ และให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลของการปฏิบัติงาน มีโครงสร้างของหน่วยงานที่ชัดเจนซึ่งเชื่อมต่อกันในการปฏิบัติงานตามสายการบังคับบัญชา มีการมอบอำนาจในการตัดสินใจในการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานอย่างเหมาะสมและคล่องตัวในการปฏิบัติงาน (สัมภาษณ์ นายพั้ว ชุงเมือง, 11 กุมภาพันธ์ 2564)

5. กระบวนการบริหารตามหลักความรับผิดชอบ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเอื้อมมีการบริหารงานตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มีการประเมินผล และติดตามการดำเนินงานอย่างมีความรับผิดชอบ มีการบริหารทรัพยากร บุคลากรงานและงบประมาณ ตามความรับผิดชอบ โดยยึดการมีส่วนร่วมเป็นหลัก มีแผนการดำเนินการ หรือขั้นตอนที่สามารถสร้างความเชื่อมั่นและคาดหวังความสำเร็จได้ มีการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล (สัมภาษณ์ นายบัญญัติ ศรีศิลป์, 11 กุมภาพันธ์ 2564)

6. กระบวนการบริหารตามหลักความคุ้มค่า พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเอื้อม มีการกำหนดกระบวนการดำเนินงานที่ยึดถือประโยชน์ของชุมชนเป็นหลัก ไม่สิ้นเปลืองระยะทางและเวลา จนทำให้เกิดผลกระทบต่อชุมชน ต้องมีความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ สร้างความเชื่อมั่นและคาดหวังความสำเร็จได้ มีการกำหนดแผนปฏิบัติงานตามความสำคัญเร่งด่วนในการพัฒนา และปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ ดำเนินงานอย่างมีความรับผิดชอบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม (สัมภาษณ์ นายบุญมา อุนาสีธิ, 11 กุมภาพันธ์ 2564)

3.แนวทางการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่งอำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย

แนวทางการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่งมีกระบวนการบริหาร 4 ประการในการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาล ดังนี้

1) การกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่งมีการปลูกฝังค่านิยม ที่พึงประสงค์แก่ตัวบุคคล ประกอบไปด้วยตัวกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านให้มีคุณธรรม มีความเสียสละ มีความยุติธรรม มีความรับผิดชอบต่อความเข้าใจ ในบทบาท อำนาจหน้าที่ของตนของท้องถิ่น และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (สัมภาษณ์ นายปฐมพงษ์ ศิลาคม, 11 กุมภาพันธ์ 2564)

2) การบูรณาการหลักการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่งมีการนำเอาหลักธรรมทางพุทธศาสนา ได้แก่ หลักทศพิธราชธรรม หลักเทวตาธรรม และหลักสุจริต ส่งเสริมในเรื่องความมีคุณธรรม ความโปร่งใส ความซื่อสัตย์สุจริต ความคุ้มค่า การมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบต่อมาบูรณาการเข้าด้วยกันเพื่อกำหนดค่านิยมที่พึงประสงค์ขององค์กร (สัมภาษณ์ นายขุน สุวรรณขาว, 11 กุมภาพันธ์ 2564)

3) การกำหนดวิธีการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง มีการจัดอบรมสัมมนาแก่ผู้นำชุมชน การฝึกอบรมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ในการพัฒนาตน ให้มี

หลักธรรม คุณธรรม ในตนเอง พัฒนาคนให้มีความเป็นผู้นำ มีความโปร่งใส มีความรับผิดชอบ โดยการจัดฝึกอบรม การสัมมนา และการพัฒนาองค์กร ให้มีความโปร่งใส มีส่วนร่วม มีความคุ้มค่า รับผิดชอบ โดยการให้หน่วยงานอื่น ทำหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานขององค์กร ด้วยการสะท้อนปัญหาความต้องการ แนวทางการแก้ไขปัญหาให้องค์กรได้รับทราบ ได้ดำเนินการแก้ไข แจ้งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบเมื่อดำเนินการเสร็จแล้ว อย่างทั่วถึงและเปิดเผย (สัมภาษณ์ นายวันทา ยางหงษ์, 11 กุมภาพันธ์ 2564)

4) ลักษณะการบริหารที่พึงประสงค์ เกิดจากการกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง มีการนำเอาหลักธรรมทางพุทธศาสนาและหลักการบริหารแบบธรรมาภิบาล นำมาบูรณาการเข้าด้วยกัน เพื่อกำหนดทิศทาง นโยบายและพัฒนาด้วยการสัมมนาฝึกอบรมแก่ตัวกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน พัฒนาองค์กร ให้เกิดลักษณะที่พึงประสงค์ต่อการครองตน ครองคน ครองงาน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อประโยชน์ตน (องค์กร) ประโยชน์ผู้อื่น (ประชาชน) และมีประโยชน์แก่ทั้งสองฝ่าย ด้วยการมีส่วนร่วม ให้เกิดความคุ้มค่า มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีการประชุมสัมมนา ฝึกอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรทุกฝ่าย เป็นประจำ (สัมภาษณ์ นายปรีชา มีแก้ว, 11 กุมภาพันธ์ 2564)

แนวทางการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง มีขั้นตอนดังนี้

1. ใช้หลักกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการการให้เป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม
2. การกำหนดกรอบการบริหารงาน ตามอำนาจหน้าที่ให้ถูกต้อง ให้เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมายและหลักเกณฑ์
3. มีการจัดระบบงานและ ข้อมูล ข่าวสารเพื่อเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณชน
4. เปิดโอกาสให้ประชาชนรับรู้เพื่อเสนอ ความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญและมีส่วนร่วมทุกมิติ
5. มีการกำหนดเป้าหมายและ มาตรฐานโดยการวางกรอบความรับผิดชอบให้มีขอบเขตที่ชัดเจนครอบคลุมทั้งระบบงาน
6. มีการเพิ่มความสามารถในการบริหารงานเพิ่มผลผลิตของงานในทางบวกให้เกิดความคุ้มค่ากับต้นทุน และประโยชน์ที่ได้รับ

อภิปรายผลการวิจัย

องค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย เป็นนิติบุคคล ทำให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคล่องตัวในการบริหารงาน เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถรองรับการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชน ตามพระราชบัญญัติและราชกิจจานุเบกษา แนวคิดและทิศทางการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง เป็นรูปแบบของการบริหารส่วนท้องถิ่น มีการบริหารจัดการที่ดี เป็นที่ยอมรับและได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย รวมทั้งประชาชนในพื้นที่ ในการมีส่วนร่วมในการบริหาร ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน มีกระบวนการมีส่วนร่วมหลายรูปแบบทั้งในด้านจัดทำแผนพัฒนาตำบล ซึ่งเป็นแนวทางหลักในการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร เนื่องจากแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบล จะเป็นตัวบ่งชี้และทิศทางในการจัดทำข้อบังคับตำบล รวมทั้งข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี และข้อบังคับ งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมในการที่จะนำเงินงบประมาณจากรายได้ และเงินอุดหนุนจากรัฐบาลไปใช้จ่ายตามแผนงาน โครงการขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อไปให้เกิดประโยชน์ต่อคนในพื้นที่ นอกจากนั้นการมีส่วนร่วมในรูปแบบขององค์กร ประชาคม บุคลากรในการที่ร่วมตัดสินใจ เสนอแนะ แนะนำ ร่วมดำเนินการ รวมทั้งการตรวจสอบควบคุม เพื่อให้เกิดความโปร่งใส ยุติธรรมในการกระจายงบประมาณ ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในด้านต่างๆ รวมทั้งเป็นคณะกรรมการจัดซื้อ จัดจ้าง ในกิจกรรม งาน โครงการ ตามแผนงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในฐานะตัวแทนภาคประชาชนและอื่นๆ ล้วนแล้วแต่มีความจำเป็นและประชาชนต้องให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการกระจายอำนาจที่บัญญัติไว้รัฐธรรมนูญ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย” ผู้วิจัยขอเสนอให้ผู้สนใจได้นำไปศึกษาวิจัยครั้งต่อไปในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ควรศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลอื่นๆ เพื่อจะได้เปรียบเทียบความแตกต่าง หรือความสอดคล้องกันในระดับของการบริหาร
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ
3. ควรศึกษาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในหัวข้อธรรมอื่นๆ มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล

4. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่นแบบบูรณาการ เพื่อการส่งเสริมการใช้หลักธรรมาภิบาลให้แก่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ขององค์การ ในเขตพื้นที่การศึกษาให้กว้างกว่านี้ เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

เอกสารอ้างอิง

- โกวิท พวงงาม. (2543). *การปกครองท้องถิ่นไทย: หลักการและมิติใหม่ในอนาคต*. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน
- ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2539). *การปกครองท้องถิ่นไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพมหานคร: สมาคมนิสิตเก่ารัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมบัติ อารังธัญวงศ์. (2549). *การเมืองการปกครองไทย: พ.ศ. 1762 - 2500*. ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สมาธรรม.
- สัมภาษณ์ นายบุญมา อุนาสีธิ, สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลนาหนัง อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดหนองคาย, 11 กุมภาพันธ์ 2564
- สัมภาษณ์ นายปฐมพงษ์ ศิลาคม, นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาหนัง อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดหนองคาย, 11 กุมภาพันธ์ 2564
- สัมภาษณ์ นายขุน สุวรรณขาว, รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาหนัง อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดหนองคาย, 11 กุมภาพันธ์ 2564
- สัมภาษณ์ นายวันทา ยางหงษ์, รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาหนัง อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดหนองคาย, 11 กุมภาพันธ์ 2564
- สัมภาษณ์ นายปรีชา มีแก้ว, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาหนัง อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดหนองคาย, 11 กุมภาพันธ์ 2564
- สัมภาษณ์ นางสุจี ชนุนันท์, หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ, องค์การบริหารส่วนตำบลนาหนัง อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดหนองคาย, 11 กุมภาพันธ์ 2564
- สัมภาษณ์ นางสาวบุพชาติ, ผู้อำนวยการศึกษา, องค์การบริหารส่วนตำบลนาหนัง อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดหนองคาย, 11 กุมภาพันธ์ 2564
- สัมภาษณ์ นางชัยญา ประสมศรี, ผู้อำนวยการคลัง, องค์การบริหารส่วนตำบลนาหนัง อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดหนองคาย, 11 กุมภาพันธ์ 2564

สัมภาษณ์ นายบัญญัติ ศรีศิลป์, ผู้อำนวยการส่วนตำบลนาหนึ่ง อำเภอนิพนธ์ จังหวัด
หนองคาย, 11 กุมภาพันธ์ 2564

สัมภาษณ์ นายพั้ว ชุ่มเมือง, สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง อำเภอนิพนธ์ จังหวัดหนองคาย, 11
กุมภาพันธ์ 2564